

Genesis ~~~~~

Dün *Bernard Beckett'in* Genesis'ini okudum. *Yirmibirinci Yüzyılın Cesur Yeni Dünyası* demişler. Bunu diyen iki kitaptan birini okumamış sanırım.

Spoiler vermek gibi olmasın, kitap bir *distopia*. Ancak janra adını veren More'un kitabı daha *distopia* aslında ve tabii daha güzel bir hikaye. Bu diyalog diyalog diyalog. Bir takım *önemli* konuşmaların, fazla kurguyla uğraşmadan sunulması.

Böyle *başka bir şey gibi roman* olan kitapların sorunu, ne *başka bir şey*, ne *roman* olmaları. Diyalog yazacaksan, adını diyalog koy ve felsefe/fikir eseri gibi göster; roman yazacaksan da, roman gibi roman yaz. Benzer bir duygu Alati'nin *fikirimsi romanları* için de gelişmişti bende. Her roman fikrin üzerine kuruludur ama bunu gereğinden fazla göze sokunca, ne güzel roman, ne güzel fikir eseri oluyor.

Joe Flom ~~~~~

Gladwell'in kitabının 5. bölümünde New York avukatlarından Joe Flom'un hikayesini anlatıyor. Fakir bir aileden gelme ve yahudilik gibi çeşitli dezavantajlarına rağmen çok büyük bir avukatlık şirketi kurmuş.

Gladwell'in tekrar tekrar anlattığı fırsat hikayelerinden biri daha. Her ne kadar dışarıdan *fırsatsız* gibi görünse de, Flom'un değişen davalama manzarasında daha başarılı olduğundan bahsediyor. Amerika'da şirket devri sisteminin değişmesiyle beraber, Flom'un avukatlık tecrübesinin hayli önemli hale geldiğinden.

Gladwell'in hikayesine inanmak istiyor gibiyim, ancak *başarı sadece bireyin işidir* diyenlere mukabil, *başarı sadece fırsatların ürünüdür* diyen hikaye de bana yarım geliyor. Tüm yeteneklilerin başarılı olmadığı muhakkak, ancak kendisine fırsat verilen uzmanların da başarılı olmadığı pek çok durumdan bahsedilebilir. (Mesela ilk uçan makineyi yapan Wright kardeşlerin yarıştığı bir hükümet destekli araştırma projesi vardı. Oradaki insanların hemen hepsi uçan makine icad etmeye Wright kardeşlerden daha yakındılar ancak komisyonların adeti olduğu üzere, pek bir ilerleme kaydedemediler.)

Bu mesele *kader* meselesine benziyor. Gladwell müslüman olsa su katılmamış bir Cebriyeci olurdu. Şahsen başarıya bir terkip gibi bakmanın, yani fırsatı da, yeteneği de vazgeçilmez unsur gibi görmenin daha doğru olduğunu düşünüyorum. Donanımı olmayana fırsat verildiğinde, fırsatın bir anlamı olmaz; aynı şekilde kendini sergileyecek bir fırsat bulamamış donanımlı bir insanın başarılı olması zordur. Yine de, *benim elimden gelen nedir?* dediğimde, çalışmaktan ve gerisini fırsatların sahibine havale etmekten başka bir yol göremiyorum.